

JONASPA QELLQASQAN LIBRO

Kay libroqa Diosmanta willakuq Jonaspa sutinwan sutichasqam. Kay libroqa manam wakin librokuna hinachu hamuq tiempokunapi imapas sucedenamanta riman. Willakunqa Diosmanta willakuq Jonaspa mana kasukusqanmantam.

Kay libroqa tawa parteman rakisqam kanman:

Punta kaq partem willakun Jonasta Ninive llaqtaman rinanpaq Tayta Dios kama-chisqanmanta chaynapi runakunata huchankumanta anyamunanpaq. Aswanqa mana kasukuspanmi huklaw nacionman ayqekurqa (1).

Iskay kaq parteñataqmi willakun Diospa castigonwan yaqa wañuy patanpiña karuspan huchan reqsikusqanmanta, willakuntaqmi wañuyanta librakusqanmantapas (2).

Kimsa kaq parteñataqmi willakun yapamanta Dios kamachiptin chayraq kasukuspan Ninive hatun llaqtaman risqanmanta, willakuntaqmi Ninive llaqtayoq runakuna wanakusqanrayku Dios mana castigasqanmantapas (3).

Tawa kaq parteñataqmi willakun Jonas piñakurusqanmanta chaymi Dios entiendechirqa huk rikchanachiywan otaq Jonaspa qawasqan planta chakirachisqanwan (4).

Jonaspa ayqekusqanmanta

1 ¹Amitaipa churin Jonasta Tayta Dios rimapayaspanmi kaynata nirqa:

²—Ninive sutiyoq hatun llaqtaman rispayá chaypi *yachaqkunapa contranpi willakamuy: Paykunapa mana allin rurasqankuqa castiganapaq hinaña kasqantam qawachkani —nispa.

³Ichaqa Jonasmi Tayta Diosta mana kasukuspan Tarsis lawman ayqekunanpaq Jope llaqtaman pasakurqa. Tarsis lawman lloqsiq buqueta chaypi tariruspanmi payqa pagaykuspan viajaqkunapa kasqan buqueman yaykurqa Tayta Diosmanta ayqekunapaq.

⁴Ichaqa Tayta Diosmi lamar qochapi hatarirachirqa llumpa-llumpay wayrata. Lamar qochapi llumpa-llumpay wayra-para hatariruptinmi buquepas pakipakurunapaqña kachkarqa. ⁵Buquepi llamkaqkunapas mancharisqallaña kaspankum diosninkuman sapakama qaparirqaku. Buquepi cargakunatapas manaña llasanapaqmi yakuman wischuykurqaku. Jonasmi ichaqa buquepa uku lawninman yaykuruspan miskillataña puñukuchkarqa. ⁶Chaymi buquepi llamkaqkunapa kamachiqnin asuykuspan Jonasta nirqa:

—¿Imanasqataq qamqa puñukuchkanki? ¡Hatarispaykiyá diosnikita mañakuy! Icharaqpas ñoqanchikmanta tanteariptin mana wañuruchwanchu —nispa.

⁷Buquepi llamkaqkunañataqmi ninakurqaku:

—Suerteta choqaspayá yachasunchik piraykum kay mana allinkuna hamuwasqanchikta —nispa.

Chaymi suerteta choqaptinku tuparurqa Jonasman. ⁸Chaymi Jonasta nirqaku:

—Willawaykuyá ñimanasqataq kay mana allinkunaqa hamuruwanchik? Ñimapi llamkaqtaq qamqa kanki? Ñimaymantataq qamqa hamuchkanki? Ñimaylaw llaqta-yoqtaq qamqa kanki? Ñimaylaw nacionniyoqtaq qamqa kanki? —nispá.

⁹Chaymi Jonasñataq nirqa:

—Ñoqaqa kani Hebreo castamanta kaqmi. Ñoqaqa hanaq pachapi kaq Tayta Dios yu-paychaqmi kani. Payqariki lamar qochapas hinaspa chaki allpapas unanchaqmi —nispá.

¹⁰Tayta Diosmanta ayqesqanta Jonas willaykuptinmi paykunañataq llumpay mancharisqallaña nirqaku:

—Ñimanasqamá kaytaqa ruraraqanki? —nispá.

¹¹Lamar qocha aswan-aswan hoqarikamuptinmi paykunaqa Jonasta tapurqaku:

—Ñimatataq qanwanqa rurasáku lamar qocha hawkayaykunapaq? —nispá.

¹²Chaymi Jonasñataq nirqa:

—Lamar qochamanyá wischuykuwaychik hinaptinqa lamar qochaqa hawka-yarunqañam. Ñoqaraykumiki kay wayra-paraqa qamkunapa contraykichikpi hatariramun —nispá.

¹³Chaymi buquepi llamkaqkuna sasachakuyllawanña yakuta qachirqaku chaki allpaman chayanankupaq. Ichaqa lamar qocha aswanraq hoqarikamuptinmi mana atirqakuchu. ¹⁴Chaymi paykunaqa Tayta Diosta qayakuspanku kaynata nirqaku:

—Tayta Dios, kay runapa vidanraykuqa amayá ñoqaykutaqa wañurachiwayku-chu. Mana huchayoq kaptinqa amayá culpawaykuchu paypa wañunanmantaqa. Tayta Dios, qanmi imatapas ruraraqanki munasqaykiman hina —nispá.

¹⁵Chaynata nispankun Jonasta hoqariruspa lamar qochaman wischuykurqaku. Chayraqmi lamar qochaqa hoqarikuyninmanta hawkayarurqa. ¹⁶Buquepi llamkaqkuna chayta qawaykuspan llumpayllataña manchakurqaku Tayta Diosta. Animalkunata wañuchispan Tayta Diosman ofrecerqaku, prometekurqakutaqmi paytaña servinankupaqpas.

¹⁷Ichaqa Tayta Diosmi alistasqan hatun challwawan Jonasta millpurachirqa chaynapim Jonasqa kimsa punchaw hinaspa kimsa tutan challwapa ukunpi karqa.

Jonaspa mañakusqanmanta

2 ¹Challwapa ukunpiraq kachkaspanmi yupaychasqan Tayta Diosta Jonas ma-ñakurqa ²kaynata nispá:

Dios Taytalláy,
sasachakuypi kaspaymi qayakamurqayki
hinaptinmi qamñataq contestaykuwarqanki.

³Qamqa ukullay-uku
lamar qochapa
chawpinmanmi wischuykuwarqanki.
Ñoqataqa mayukunaraqmi muyuykuwarqa.
Orqochakuq llapallan olaykikunam
ñoqapa hawaytaraq pasawarqa.

⁴Qayllaykimanta wischuruwasqaykitam
piensarqani ñoqaqa.
Chaywanpas huktawanraqmi qawaykusaq
sapaqchakusqayki temploykitaqa.

- ⁵ Yakukunam pasaypaqta wankuykuwarqa.
 Uku-uku yakukunam muyuriykuwarqa.
 Qocha yuyukunam umayman wankukururqa.
- ⁶ Ñoqam wichiyrqani
 orqokunapa cimientonkunakamaraq.
 Ñoqam wichiyrqani
 wiñaypaq preso kanay allpakamaraq.
 Yupaychasqay Dios Taytalláy,
 wañuypa patanmantañam salvaykuwarqanki.
- ⁷ Dios Taytalláy,
 wañunayachkaspayñam yuyarimurqayki.
 Mañakusqaymi sapaqchakusqayki
 temploymiman chayaykamusurqanki.
- ⁸ Taytacha-mamachakunata adoraqkunaqa
 kuyapayakuynikimantam karunchakurunkuña.
- ⁹ Ñoqam ichaqa qanman
 graciasta qospay
 wañuchipusqayki animalkunataña.
 Cumplisapqunim prometekusqaytaqa.
 Dios Taytalláy,
 qamllam salvanki runakunataqa.

¹⁰ Chaynapim Tayta Dios challwata kamachirqa lamar qochapa patanman Jonasta wischurunanpaq.

Ninive llaqtaman Jonas risqanmanta

3 ¹ Tayta Diosmi Jonasta yapamanta rimapayaspan kaynata nirqa:
²—Ninive sutiyoq hatun llaqtaman rispayá qanman rimapayasqayta chaypi *yachaqkunaman willakamuy —nispa.

³ Chaymi Jonasqa Tayta Diospa kamachisqanman hina Ninive llaqtaman pasarqa. Ninive llaqtaqa chawpinta pasanapaqpas kimsa punchaw purina hatu-hatun llaqtam karqa. ⁴ Chaymi Jonas huk punchaw purinata ristin willakurqa kaynata:
 —Tawa chunka punchawmantam Ninive llaqtaqa puchukachisqa kanqa —nispa.

⁵ Chaymi Ninive llaqtapi *yachaqkunaqa Diospa nisqanpi creerqaku. Paykunaqa hatunpas-taksapas ayunaspankum luto pachakunawan churakurqaku. ⁶ Ninive llaqtapa reyninpas chay willakuyta uyariruspam tiyananmanta sayarirurqa hinaspam pachankunatapas horqokuruspan luto pachawanña churakurqa hinaspam uchpapa hawanpi tiyaykurqa. ⁷ Chaymantam Ninive llaqtapa reyninqa yanapaq-ninkunapiwan kamachikurqa kayna niq decretota:
 —Amayá pipas mikuchunchu ima mikuylatapas, amataqyá animalkunamanpas mikuytaqa qoychikchu nitaq yakutapas. ⁸ Aswanqa lutokuychikyá animalniki-chikkunapiwan. Qamkunaqa tukuy sonqoykichikwan Diosta mañakuspayá mana allin kawsasqaykichikmanta sapakama wanakuychik. Wanakuychiktaqyá daño ruraqlaña kasqaykichikmantapas. ⁹ Diosqa icharaqpas llakipayariwaspanchik piñakuyninpi puchukarachiy munawasqanchikta manaña ruranmanchu —nispa.

¹⁰Diosmi qawarispan rikururqa Ninive llaqtayoq runakunapa imam rurasgankuta. Paykunaqa mana allin kawsasqankumantam wanakurqaku, paykunata castigananpaq nisqantaqa manañam ruraraqachu.

Jonaspa piñakurusqanmanta

4 ¹Ichaqa Jonastaqa manapunim gustarqachu Tayta Diospa imam rurasqanqa chaymi paypa contranpi piñakuruspan ²mañakuyninpi kaynata nirqa:

—Dios Taytalláy, kay pasanmantaqariki nirqaniñam llaqtaypiraq kachkaspay. Chayraykum ñoqaqa manaraq kaykuna pasakuchkaptin Tarsis lawman ayqekuyta munarqani. Ñoqaqariki yacharqanim llakipayakuq hinaspa kuyapayakuq Dios kasqaykita. Qamqa anaq piñakuq kaspaykim hatun kuyapayakuyniki chay castigo ruranaykitaqa manaña rurankichu. ³Chaynaqa Dios Taytalláy, wañurachwayñayá, wañukuyniyñam allinqa kanman kawsanaymantaqa —nispa.

⁴Hinaptinmi Tayta Dios nirqa:

—¿Allintachum rurachkanki chaynata piñakuspaykiqa? —nispa.

⁵Chaymi Jonasqa llaqtamanta lloqsiruspan intipa qespimunan lawpiña karqa. Chaypim payqa huk ramadata rurakururqa hinaspa chaypa llantuyninpi tiyaykurqa llaqtataqa imam pasarunanta qawananaq. ⁶Tayta Diosmi wiñarachirqa higerilla plantata chaynapi umallantapas Jonasta llantuyninpaq hinaspa mana allin kasqanmanta allinyaykunanaq. Jonasmi llumpay kuisqallaña karqa chay plantawan. ⁷Ichaqa paqarin punchaw achikyamuqman utuskuru uruwan Tayta Dios chay plantata kachurachiptinmi chakirurqa. ⁸Inti qespiramuptinmi chunniq lawmanta rupaq wayrata Dios rikurirachimurqa chaymi Jonaspa umanta rupaptin yuyayninpas chinkaruchkarqaña, wañukuyllataña munaspa kaynata nirqa:

—Wañukuyniyñam allinqa kanman kawsanaymantaqa —nispa.

⁹Diosñataqmi nirqa:

—¿Allintachum rurachkanki higerilla plantamanta llumpayllataña piñakuruspaykiqa? —nispa.

Hinaptinmi Jonasñataq nirqa:

—Arí, ñoqaqa allintam rurachkani. Ñoqaqa rabiamantam wañuruchkaniña —nispa.

¹⁰Hinaptinmi Tayta Diosñataq payta nirqa:

—Qamqa chay higerilla plantamantam llakikurqanki. Chay planta wiñananpaqqa manam llamkarqankichu, manataqmi qamqa wiñachirqankichu. Chay plantaqa huk tutallapi wiñaramuspa huk tutallapitaq chinkarurqa. ¹¹Hinaptinqa ¿manachum llakipayariyman Ninive hatun llaqtapi *yachaqkunataqa? Chaypiqariki kachkan pachak iskay chunkan waranqa masnin mana yuyayniyoq runakunam, chaypiqa kachkantaqmi nana-nanaq animalkunapas —nispa.